

کد خیر: ۶۶۵۰۶

سه شنبه ۶ مهر ۱۳۹۵ ۲۰:۱۹

۰۴۸۶/۹۵۶۲/...//

بدری, احمد

مثنوی معنوی اثری گران سنگ است. انسان متفکر می‌تواند با تعمق در این کتاب علاوه بر مفاهیم بلند عرفانی، منابع سرشاری از حکمت و فلسفه و جهان‌بینی‌های مترقی بشری را جستجو کند. یکی از زوایای پنهان اندیشه مولوی، توجه دقیق او به روش‌شناسی است که یکی از شاخه‌های اصلی معرفت‌شناسی به‌شمار می‌آید. هدف این مقاله ورود به موضوع روش‌شناسی در اندیشه مولوی است که به نظر می‌رسد تاکنون به آن پرداخته نشده است. برای نیل به این مقصود، اولین حکایت مثنوی در دفتر اول، با نگاهی متفاوت مورد تحلیل قرار گرفته است. نتایج این بررسی مؤید یافته‌های پیش‌روست؛ نخست اینکه در نگاه مولوی، معرفت‌شناسی دینی از حیث روش جامع نگر است و تمامی شیوه‌های رایج شناخت را به رسمیت می‌شناسد. دوم اینکه، آنچه امروز شیوه علمی در روش‌شناسی نامیده می‌شود، به دقت تمام در مثنوی معرفی و توصیف شده است. سوم، محدود کردن اعتبار روش‌های پژوهش در علوم انسانی به شیوه تجربی، نادرست بوده و راه صواب، به‌کارگیری روش عام و ترکیبی است. چهارم، رعایت اخلاق علمی در فرایند پژوهش یک ضرورت است. امانتداری و صداقت دو ویژگی مهم اخلاق علمی است و پنجم اینکه، اگرچه عقل و تجربه دو ابزار قدرتمند شناخت است و در نتیجه هر دو رویکرد خردگرایانه و علمی دارای جایگاهی رفیع و ارزشمند می‌باشد، اما در عین حال دارای محدودیت‌های قابل تأملی در شناخت کامل انسان و جهان هستی است.